

ARENDALE KOMMUNE

Rådhuset

Det kongelige kommunal- og regionaldepartement
Postboks 8112 Dep

0032 OSLO

Dato: 07.03.2008

Vår ref:
Dokumentnr. 14234/08
Arkivsaksnr: 07/14256
Arkivkode: 200
Saksbeh: Torstein Karlsen
Saksbeh.tff: 37013134
Deres ref: 07/2255-3

SVAR - ENDRING AV GARANTIFORSKRIFTEN - HØRING

Arendal driftsstyre behandlet i møte 6. mars 2008 sak nr 31/08.

Vedlagt følger kopi av rådmannens saksframlegg.

Driftsstyret fattet slikt vedtak i saken:

"Arendal driftsstyre anbefaler ikke at det i garantiforskriften gis adgang for kommunene til å stille selvskyldnergaranti.

Arendal driftsstyre ber i stedet om at kapitalkravforskriften endres slik at lån gitt med kommunal garanti i form av simpel kausjon blir risikovektet til 20 %."

Med hilsen

Torstein Karlsen
økonomisk rådgiver

Postadresse: Serviceboks 650, 4809 Arendal
Besøksadresse: Sam Eydes plass 2

Telefon: 37013000

Telefax: 37013013

Bankgiro: 2800.05.15991
IBAN: NO76 2800 05 15991
SWIFT: AASPNO22

Org.nr.: 940493021

E-post: postmottak@arendal.kommune.no

SAKSFREMLEGG

Saksbehandler:	Torstein Karlsen	Arkiv:	200
Arkivsaksnr:	07/14256		
Løpenummer:	9295/08		

Utvalg
Driftsstyret

HØRING - ENDRING AV GARANTIFORSKRIFTEN

Vedlegg

T.1: Brev av 19. november 2007 fra Kommunal- og regionaldepartementet

Bakgrunn for saken

I henhold til § 51 i kommuneloven kan en kommune stille garanti for andres økonomiske forpliktelser. Et slikt vedtak skal godkjennes av departementet dersom garantibeløpet overstiger kr 500.000. Det kan ikke stilles garanti knyttet til næringsvirksomhet som drives av andre enn kommunen selv. Paragrafen gir departementet adgang til å gi nærmere regler om garantier i egen forskrift. Slik forskrift er vedtatt av departementet og gjort gjeldende fra 1. mars 2001.

Ifølge forskriftens § 2 kan kommunen bare stille garanti i form av simpel kausjon. I praksis innebærer dette at kreditor ved mislighold først må søke dekning hos virksomheten det garanteres for og kommunens ansvar begrenses seg til det som ikke kan drives inn her.

Å stille garanti for en annens økonomiske forpliktelser innebærer at man innestår for forpliktelsene og er solidarisk ansvarlig med hovedskyldneren. Enhver garanti som er stillet er derfor beheftet med risiko.

Kommunal- og regionaldepartementet ønsker å åpne for en generell adgang til at kommuner kan stille garanti i form av selvskyldnerkausjon. Dette innebærer at kommunen garanterer at forpliktelsen (for eksempel renter og avdrag for et lån) betales ved forfall, dvs. at kreditor kan gå direkte på kommunen som garantist ved mislighold.

Utgangspunktet for departementets forslag er krav som stilles til bankene i kapitalkravforskriften. Denne forskriften regulerer hvor mye kapital bankene må sette til side ved hvert utlån/engasjement. Utgangspunktet er at bankene skal ha en kapitaldekning på minst 8 % på hvert engasjement. Avhengig av risikoen knyttet til engasjementet kan kapitaldekningskravet opp- eller nedjusteres i henhold til forskriftsbestemte risikovekter. Vektene varierer fra 0 til 150 %. For utlån til kommuner og fylkeskommuner er risikovekten 20 %. For lån til virksomheter der kommunen har garantert i form av simpel garanti er risikovekten 100 %, men dersom gitte krav er oppfylt, kan risikovekten reduseres til 20 %.

SAKSFREMLEGG

Saksbehandler: Torstein Karlsen
Arkivsaksnr: 07/14256
Løpenummer: 9295/08

Arkiv: 200

I høringsbrevet fra departementet, jfr vedlagte bilag, er disse kravene gjengitt. I praksis vil en garanti som oppfyller disse kravene være å anse som en selvskyldnergaranti. En slik garanti innebærer lavere risiko for banken og innebærer også at banken må binde opp mindre kapital. Dette kan i neste omgang føre til at banken kan ta lavere utlånsrente.

Departementets merknader

I henvendelsen fra departementet er det vist til at en kommunal selvskyldnergaranti vil kunne gi billigere lån. Dette vil i neste omgang kanskje innebære at kommunen kan redusere et evt tilskudd til driften virksomheten står for.

Departementet viser videre til kommunen får større forpliktelser i forhold til å kredittvurdere virksomheten til en garantisøker. Kommunen vil ved selvskyldnerkausjon ikke lenger bare stå ansvarlig for en låntaker med dårlig betalingsevne, men også for en låntaker med liten betalingsvilje.

Etter at en evt garanti er innfridd, vil kommunen også stå overfor arbeidet med å kreve tilbake det beløpet kommunen har måttet betale.

Departementet viser til at risikoen i hver enkelt sak og den ekstra administrasjon en selvskyldnerkausjon kan medføre, må veies opp mot den økte gevinsten kommunen måtte få i form av lavere tilskudd.

Rådmannens merknader

I høringsbrevet er det sagt at garantiforskriften foreslås endret ved at ny § 2 tas inn. Paragrafen er foreslått gitt slik ordlyd:

"Når en kommune eller fylkeskommune stiller garanti for tredjepersons økonomiske forpliktelse, kan kommunen forplikte seg ved simpel kausjon eller selvskyldnerkausjon."

Rådmannen er av den oppfatning at dagens garantiforskrift bør beholdes. Det bør ikke legges opp til at det skal legges mer arbeid i administrasjonen med sikte på vurdering av virksomheter som kan søke garanti. Slike virksomhetsvurderinger er ikke ordinær saksbehandling i kommunen.

Det synes heller ikke å foreligge noe særlig mulighet for at kommunen skal sitte igjen med noen gevinst i form av reduserte driftstilskudd slik departementet skriver.

SAKSFREMLEGG

Saksbehandler: Torstein Karlsen
Arkivsaksnr: 07/14256
Løpenummer: 9295/08

Arkiv: 200

Kommunen hadde iflg regnskapet for 2006 et totalt garantiansvar på 155 mill kr. Av dette var om lag 130 mill kr garantier for Agder Energi AS. Tidlig i 2008 stilte kommunen garanti for 34 % av lån som Returkraft AS tok opp i forbindelse med bygging av gjenvinningsanlegget i Kristiansand. Totalt lånebeløp kan beløpe seg til 1.300 mill kr og kommunens garantiansvar beløper seg da til 442 mill kr..

Når § 2 får slik ordlyd som foreslått av departementet, er det lite trolig at ordningen med simpel garanti vil bli benyttet i særlig grad. Vi må derfor regne med at kommunen etter hvert vil bli sittende med et større og tyngre garantiansvar enn det vi i dag har.

Når departementet begrunner sitt forslag med henvisning til kapitalkravforskriften, bør kommunen på sin side vise til at en kommunal garanti burde gi rom for at risikovekten kan settes til 20 %. En kommunal garanti er absolutt. Det vil i praksis ikke være mulig at kreditor ikke får innfridd sitt krav. Poenget er at kreditor med en simpel garanti først må ha gjennomført tiltak rettet mot skyldneren. Det bør ikke påligge kommunen ansvar for å forsøke å drive inn dette beløpet som første instans.

Det kan også være mulig at evt långiver vil stille mindre strenge krav til låntaker, når det foreligger en kommunal selvskyldnergaranti. Dersom kommunen stiller selvskyldnerkausjon, vil bankene se på sikkerheten som fullgod. Selv om kommunen ikke er forpliktet til å gi selvskyldnerkausjon, antar rådmannen at kommunen kan oppleve et press til å gi denne formen for garanti der bl.a. bankene kan være pådrivere ved å synliggjøre denne muligheten til aktuelle kunder.

Selv om simpel kausjon innebærer at kreditor først må søke dekning hos låntaker, vil en simpel kausjon fra kommunens side innebære full sikkerhet for långiver. I stedet for å åpne for en generell adgang for kommunene til å stille selvskyldnergaranti, anbefaler rådmannen at statlige myndigheter endrer kapitalkravforskriften slik at kommunal garanti som simpel kausjon for lån får 20 % risikovekt. På samme måte som ved selvskyldnergaranti vil en slik endring åpne for bedre lånebetingelser for lån der kommunen stiller med simpel kausjon.

Rådmannens forslag til vedtak:

Arendal driftsstyre anbefaler ikke at det i garantiforskriften gis adgang for kommunene til å stille selvskyldnergaranti.

Arendal driftsstyre ber i stedet om at kapitalkravforskriften endres slik at lån gitt med kommunal garanti i form av simpel kausjon blir risikovektet til 20 %.

SAKSFREMLEGG

Saksbehandler: Torstein Karlsen
Arkivsaksnr: 07/14256
Løpenummer: 9295/08

Arkiv: 200

Rådmannen, dato 18/-2008

Harald Danielsen